



Notat

Foreløbigt program for ØUs studietur til Zürich og Bern den 17.-20. maj 2022

25. april 2022

Sagsnummer
2022-0079790

Dokumentnummer
2022-0079790-7

Til orientering

Økonomiudvalget har tradition for i starten af en valgperiode at tage på en studietur, der kan give relevant viden og en fælles referenceramme for udvalget.

Økonomiudvalgets studietur i indeværende samling går til Zürich og Bern.

Økonomiudvalget skal på turen bl.a. høre om bæredygtig byudvikling, nye boformer og byggefællesskaber, ældrestrategi, udvikling af tidligere industriområder til blandet by, høj procentdel af unge der vælger en erhvervsuddannelse samt arbejdet med pant på take-away emballage.

Økonomiudvalget skal derudover mødes med borgmesteren i Zürich, Corine Mauch (Sozialdemokratische Partei), samt borgmesteren i Bern, Alec von Graffenried (Grüne Freie Liste Stadt Bern).

Økonomiforvaltningen har i samarbejde med Zürich og Bern udarbejdet udkast til program for turen (nedenfor). Programmet er fortsat foreløbigt og vil blive tilpasset frem mod afrejse.

Borgerrepræsentationens
Sekretariat
Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009800275

Foreløbigt program for Økonomiudvalgets studietur til Zürich og Bern den 17.-20. maj 2022

Tirsdag den 17. maj	
09:25	Afgang fra Københavns Lufthavn.
11:20	Ankomst i Zürich Lufthavn. Derfra til hotellet.
12:30	Ankomst til hotel. Vi bor på CitizenM Zürich (Talacker 42, 8001 Zürich).
12:45-13:45	Frokost.
14:00-15:00	På rådhuset. Velkomst og generel introduktion til Zürich by. Oplæg om byudvikling generelt, status på Zürich samt indblik i deres <i>Strategien Zürich 2035</i> .
15:30-17:00	Programblok om boligpolitik, kulturpolitik eller tid til en guidet byvandring. Skal bekræftes.
18:30-22:00	Middag på Restaurant Certo inviteret af Zürichs borgmester, Corine Mauch. Øvrig deltagerkreds skal bekræftes.
Onsdag den 18. maj	
08:45-09:45	Programblok om Smart City. Oplæg og erfaringsudveksling. Zürich opstiller i deres Smart City strategi tre mål, som digitaliseringsudviklingen skal bidrage til: 1) lige muligheder og høj livskvalitet for alle, 2) bevarelse af ressourcer og bæredygtig udvikling samt 3) innovation og Zürich som et attraktivt sted for virksomheder. Erfaringsudveksling om byernes fokus på Smart Cities.
10:15-12:00	Programblok om bæredygtighed, klima, den grønne dagsorden mv. Oplæg om Zürichs 2000 Watt Strategi. <i>2000-Watt Society</i> er Zürichs tilgang til at tackle klimaændringerne og den fremtidige ressourcekonflikt. En model for energipolitik, hvor der kun forbruges den mængde energi, som de globale energireserver

	tillader, og som er forsvarlig ift. påvirkningen af miljøet. Dette skal gøres muligt ved, at hver person begrænser sit energiforbrug til max 2000 watt. Dialog om, hvordan storbyerne når klimamål.
12:30-13:30	Frokost.
13:45-14:45	Programblok om erhvervsuddannelser. I Danmark vælger mange unge erhvervsuddannelsen fra og gymnasiet til, og vi ser et relativt højt frafald på erhvervsuddannelserne. I Zürich vælger en høj andel af de unge erhvervsuddannelserne. Der er derfor lagt op til oplæg og erfaringsudveksling. Hvad fungerer for Zürich? Hvor møder de evt. udfordringer?
15:00-16:45	Guidet tur i Zürich West. Zürich West er et gammelt industrikvarter, som løbende er blevet omdannet til en ny levende bydel med boliger, erhverv og gode byrum, kunst og kultur mv.
17:00	Tilbage til hotellet.
20:00	Middag.
Torsdag den 19. maj	
08:02	Tog fra Zürich Hovedbanegård mod Bern.
08:52	Ankomst på Bern station, hvor delegationen bliver hentet og ledsaget af en repræsentant fra byen til dagens program i repræsentationsbygningen og hovedsædet for borgmesteren, Erlacherhof.
09:30	Kaffe og velkomst med de deltagende medlemmer fra Berns byråd og de deltagende eksperter. Deltagerkredsen skal bekræftes. Blandt andre vil borgmester Alec von Graffenried samt øvrige repræsentanter fra byrådet deltage i løbet af dagen.
10:00-12:00	Formålet med besøget i Bern er byens fokus på genanvendelse og pant på takeaway-emballage. Byen har som den første i verden indført et pantsystem i stor skala på genanvendeligt standardiseret emballage til takeaway.

	Denne programblok indeholder derfor nedenstående tre punkter. Det nærmere format for dagens programpunkter skal bekræftes. Der vil formentlig være et besøg på en café, restaurant, supermarked eller lignede i løbet af dagen, hvor reCIRCLE-konceptet udføres i praksis. • The concept reCIRCLE ○ Ved køb af mad hos et takeaway sted, der samarbejder med "reCIRCLE", har forbrugeren mulighed for at vælge at få deres måltider serveret i genanvendeligt materiale fremfor engangsservice. En såkaldt reBOX koster 10 schweiziske franc. Efter brug kan det genanvendelige service returneres til ethvert reCIRCLE-takeawaysted, og det betalte beløb returneres. De brugte genanvendelige boxe vaskes i henhold til miljøvenlige standarder og returneres til genbrugscyklussen. • Clean Chart ○ En indsats imod affald i byen. Butikker, restauranter, hoteller, eventarrangører m.fl. forpligter sig alle frivilligt til at reducere affald eller undgå det så meget som muligt, for eksempel ved at bruge genanvendeligt service. • Multi Use tableware for public events ○ Enhver offentlig begivenhed i Bern skal bruge genanvendeligt serveringsmateriale- og services. Engangskopper eller plasttallerkener og -bestik er forbudt.
12:00	Frokost i haven ved Erlacherhof. Deltagerkredsen skal bekræftes.
13:31	Afgang fra Bern togstation.
14:28	Ankomst på Zürich Hovedbanegård.
15:00-16:00	På rådhuset. Oplæg om Zürichs ældrestrategi <i>Altersstrategie 2035</i>. I Zürich har de med deres strategi frem mod 2035 fokus på, at ældre mennesker skal kunne leve

	uafhængigt og i overensstemmelse med deres individuelle behov så længe som muligt. Byens <i>Alterstrategie 2035</i> definerer de vigtigste fokuspunkter og indsatsområder. Der er lagt op til erfaringsudveksling ift. håndtering af ældre og deres behov. Frihed, tryghed og fællesskaber.
16:15-17:15	Programblok tbc.
Fredag den 20. maj	
09:30-10:15	Programblok om boligpolitik. Indledende oplæg om Zürichs nuværende fokus i boligpolitikken samt deres strategi, når det kommer til område- og arealudvikling. I Zürich og Schweiz generelt er man langt fremme ift. nye boformer og byggefællesskaber, som nytænker den måde, vi udvikler og bor sammen på og samtidig muliggør en bæredygtig byudvikling. Der er lagt op til oplæg, drøftelse og erfaringsudveksling af muligheder og udfordringer på dette område.
10:15	Programblok med fokus på boligpolitik, områdeudvikling og <i>cooperative housing</i> i praksis. Besøg i byggefællesskabet "Mehr Als Wohnen", Zürich-Leutschenbach og Hunziker Areal, hvor der er gode muligheder for at indhente inspiration til bolig- og områdeudvikling. Mehr Als Wohnen ligger på en tidligere industrigrund, men er nu omdannet til huse med blandede boligtyper, erhverv og fællesfaciliteter og en stor variation af lejlighedstyper. Her deler man rum og ressourcer og indgår i et fællesskab med de øvrige beboere.
12:00-13:30	Frokost på Restaurant Riedbach. Restauranten fungerer som et uddannelsesforetagende og et integrationsprojekt, hvor de ansatte oplæres og integreres på arbejdsmarkedet. Samtidig har de et stort fokus på at skabe et 2000-watt-samfund med fokus på bæredygtighed. Der er afsat tid i programmet til oplæg fra repræsentant fra restauranten, som kan fortælle om konceptet.

14:00-15:00	Programblok om børne- og ungeområdet med fokus på skolerne i Zürich. Herunder blandt andet fokus på implementering af dagskolerne og udfordringer med manglen på lærere. Nærmere format for denne programblok skal bekræftes.
15:10	Afgang mod lufthavnen.
17:25	Afgang fra Zürich Lufthavn mod Københavns Lufthavn.
19:10	Ankomst i Københavns Lufthavn.